

Egy híres betörő elfogatása.

A győri rendőrség ritka ügyességének és lelkiismeretességének adta tanúbizonyságát azáltal, hogy kézrekerítette az ország egyik legveszedelmesebb gazemberét: *Exarits János*. Az a tény, hogy az országszerte körözött szökevény tavaly augusztus óta barangolta az országot és újabb betöréseket követett el, anélkül, hogy nyomára jöttek volna: még előnyösebb színben tünteti fel a mi rendőrtisztviselőink éberségét.

Exarits János egyike azoknak a veszedelmes exisztenciáknak, kik fiatal koruk dacára már hírnevet szereztek maguknak. Valamikor pinczér volt, de a becsületos utról már több mint tíz éve letért, s a betörő mesterségre adta magát. Több ízben rajtaesett s meg kellett ismerkednie a börtönélettel. Hazai börtönviszonyainknak köszönhetette, hogy ismeretségbe léphetett a nálánál híresebb betörőkkel, s nagyobb szabású válalatokra, így Wertheim-kasszákat feltörésére is képesítette magát.

Tavaly elítélték egy esete miatt s bedugták a vácsi fegyházba. Innét azonban novemberben megugrott, s csak ez év májusában sikerült Szegeden elfogni. Hogy közbeeső viselt dolgait kifürkészessék, ott tartották a szegedi csillagbörtönben, s csak később szándékoztak visszaszállítani Vácra. *Exarits* azonban megmutatta, hogy a csillagbörtön sem a legtekélyesebb, amennyiben augusztusban megszökött és nyomtalanul eltűnt. Életjét mindössze egyszer adott magáról, és pedig Budapestről, honnét elküldte a szegedi börtönigazgatónak a rabruhát és felhívta egy kedélyes levél kíséretében.

Amint szökésének híre köztudomásra jutott, a győri rendőrség azonnal intézkedéseket tett, hogy *Exarits* kézrekeríttessék, ha Győrbe talál jönni. Volt oka gyanakodni, hogy a híres betörő eljön mihozzánk. Tavaly novemberben ugyanis, midőn *Grünhut* Lajos székesszéjvári betörőt itt elfogták, egy fotográfia révén megállapították, hogy a vele együtt mászkáló egyén nem más, mint *Exarits*. Akkor rögtön nyomozták, de sikertelenül. A csillagbörtönből történt szökés után *Nagy Mihály* rendőrfogalmazó azonnal értesítette az összes kávéházakat, vendéglőket és nyilvános házakat, hogy ha a felmutatott fotográfiának megfelelő egyén oda vetődne, tudassák a rendőrséggel. Együttal állandó figyelmet szenteltek a pályaudvarnak is, sőt avizálták a komáromi és fejérvári kapitányságokat, hogy jó lesz vigyázni, mert *Exarits* alighan e visszajön a környékre.

Az elővigyázat helyesnek bizonyult. November 1-én éjjel után a Fürdőház egyik nyilvános házában tulajdonosnője bejelentette, hogy nála mulat ugyanazon egyén, ki tavaly november 21-én *Grünhut* Lajossal együtt volt. *Hana* polgári biztos négy rendőrrel rögtön elsietett a helyszínre s kellő óvatossággal meglepte a kellemetlen vendéget. Hátról ragadták meg a kezeit és hosszas birkózás után megkötözve elszállították a rendőrséghez. A jómádár hatalmasan fel volt fegyverkezve.

Találtak nála egy 20 cm. hosszú, borotválásra fent kését, egy öt lövetű töltött revolvert és 25 töltényt, azonkívül betörő szerszámokat: reszelőt, csavarhajtót, vésőket stb. Portéka is volt szép mennyiségben nála:

órák, nyakláncok, gyűrűk, fülönfüggők; készpénz mindössze 41 frt 71 kr.

A reggeli órákban *Nagy Mihály* r. fogalmazó vette kihallgatás alá. Eleinte tagadta személyazonosságát és *Kiss János*nak mondta magát, sőt e névre szóló pecsétnyomót is mutatott föl. Később azonban beismerte, hogy ő az az *Exarits János*, a ki Vácra és Szegedről megszökött. Azt hazudta, hogy már 3 nap óta itt van, de hogy hol töltötte az időt, azt igazolni nem volt képes.

A rendőrtisztviselőnek még a kihallgatás előtt feltűnt, hogy az elkobzott holmik közt van egy csomó drága kő egy skatulyában, melyre rá van írva: „Gyógyszertár Balassagyarmaton”, és sürgönyözött az ottani szolgabíróságnak: nem történt-e valamely betörés az utóbbi időben. Még délelőtt megjött a válasz, hogy november 1-ére virradó éjen egy *Reisz* nevű ékszerész kirabolta.

Világos tehát, hogy a jómádár nem 3 nap előtt jött Győrbe, hanem egyenesen Balassagyarmatról érkezett meg 1-én este, s ment mulatni a Fürdőkhöz. Megkérdezte a drága kövekre vonatkozólag, azt mondotta, hogy előtte ismeretlen, Józsi nevű egyén adta át neki megörzés végett. E naiv mesétől érelyes vallatás dacára sem állott el, s vonatkozott kétségkívül létező bűntársait megnevezni. Ellenben azt elárulta, hogy Győrről betörni készült a Schreiber céghez, meg a Pfeifer testvérekhez és a Wertheim kasszákat megdézsmálni akarta.

A neves gonosztevőt tegnap átadták az ügyészségnek, mely a legszigorubb őrizet alatt tartja, míg elszállítása iránt intézkedés történik. Tőlünk vagy Szegedre vagy Vácra viszik, de előbb a fejérvári börtönben való részességét is meg fogják állapítani.

Exarits csinos külsejű, 32 éves férfi, Szent-Endréről származik.

HIREK.

— **Tisztelgések a megyés püspöknél.** Sopron megye új főispánja, *Simon Ödön*, e hó 1-én tisztelgett dr. *Zalka János* megyés püspöknél, ki igen barátságosan fogadta. Másnap a Sopronmegye törvényhatósági bizottsága által küldött deputáció, mely *Jekelfalussy* cs. kir. kamarásból, *Domnanovich* cz. kanonokból és *Haller* jószágigazgatóból állott, jelentkezett a püspöknél és fölkérte: menne el személyesen tartani Te Deum-ot Sopronba a főispáni installáció napján, nov. 22-én. A püspök készséggel megígérte kérésük teljesítését.

— **Személyi hír.** *Radó Kálmán*, a Rábaszabályozó-társulat kormánybiztosa f. hó 3-án városunkba érkezett. Itt tartózkodása alatt a Rábaszabályozó-társulat fontosabb ügyeit végzi el. *Radó* főispánnal együtt jött veje, gróf *Posadowszky Szilvius* porosz ulanus kapitány is, kinek a főispán városunk nevezetességeit mutatja meg.

— **A temető ünnepe.** Virágos kertté változott át ezen a tisztá, de hideg őszi napon a mi kis temetőnk. A kegyelet, meg a szokás koszorúkkal és virágokkal díszítette a sírdombokat, az egyszerű fakereszteket és a hideg márványköveket, nyíló pompába vonva a vágyat, örömet és bánatot nem ösmerők kicsiny birodalmát. Egész város kizarándokolt a temetőbe, de legnagyobb volt a tolongás, midőn a homály ráteríté leplét a földre s felgyultak a lámpások, meg a mécesek ezrei. Távolból úgy látszott, mintha óriás

Szent-János hogarak legiói rejtőznének a fák alatt, a zöld levelek között. Élet és halk zsebzongás járta át a halottak máskor oly csendes nyughelyét. Csoportok verődtek össze az egyes sírdombok előtt, melyeknél gazdagabban nyilatkozott a gyászpompájú megemlékezés. A város szintén a megemlékezők közt volt: rátette koszoruit a Győri, Bisinger és Prágai családok síremlékeire. Szintársulatunk sem feledkezett meg ama pályatársairól, kik a győri temetőben aluszszák örök álmaikat. Földszitették Deésy Kádár Zsigmond, Vincze Mari, Bérczy Ödön és Kocsisovszky Jusztin sírjait. A katolikus legényegylet szintén kivonult és egyik elhalt társuk sírja fölött gyászdalokat énekelt.

— **Felirat a püspökhöz.** A könyi esperességi kerülethez tartozó tanítók abból az alkalomból, hogy a győri praeparanda *Zalka* püspök áldozatkészsége folytán megnyitott, köszönő feliratot intéztek a püspökhöz. A feliratot 5 tagból álló küldöttség élén *Nagy György* könyi esperes szombatán adta át a püspöknek, ki köszönettel fogadta a figyelem e jelét.

— **Ujvárosiak panasza.** Több ujvárosi tekintélyes polgár fordult hozzánk tiltakozó panasszal ama terv ellen, mely egy szappangyár felállítását czélozza az Ujváros belső területén. Egész jogosan kikelnek az ellen, hogy a *Stirling Tóbiás* és fia czég a szappangyár ügyében tartott értekezletre a felhívást csak egyik helyi lapban tette közzé, s így csak kevesen értesülhettek arról, hogy a közegészséget és az egyes háztulajdonosok érdekeit mily veszély fenyegeti. Akik az értekezleten résztvettek, jobbra érdekelt felek voltak, kik nem törődnek azzal, hogy a szappangyár bűzös termékeivel megfertőzteti a környék levegőjét, s elriasztja a lakókat. Az ujváros ugys mostoha gyermeke a városnak, ámbár ugyanannyi adót fizetnek lakói, mint a belvárosi polgárok; kár és igazságtalanság volna helyzetüket még mostohábbá és elviselhetetlenné tenni.

— **Árfejllesztés és osztályozás.** A Kis-Duna és Lajtamenti árterületek fejlesztésén a vállalkozó erényen dolgozik. A külső munka már csaknem egészen készen van; az ártér egész Orosvárig és majdnem a Fertőig felnyulik. A számított 25.000 hold helyett a vízelosztás alapján körülbelül 45–50.000 hold lesz az új ártér, s ez a bevont érdekeltiségre mindenesetre kellemes körülményt képez a teherviselés nagymérvű elosztása tekintetében. A fejlesztett ártér alsó részében *Szabó* becsülőbiztos az osztályozást már megkezdte és Öttevény, Kunsziget, Lébeny, Szent-Miklós, Mecsér és Horvát-Kimle községekben be is fejezte. A becsülőbiztos november havában Mosony és Hegyeshalom községekben végzi osztályozási javaslatait.

— **Üzleti szellem.** Mindenszentek napjának délutánján az összes keresztény üzlettulajdonosok bezárták boltjaikat, miként ezt az izraeliták tették nem ré, hosszú napjuk alkalmával. *Mig* azonban a keresztény üzletemberek akkor is rendes időben zárták be boltjaikat, addig az izraeliták mindenszentek napján nemcsak szokottan kivilágították kirakatjaikat, hanem a szokott időn túl, igen sokan még egy óra hosszidig nyitva tartották üzleteiket. *Liberális* szempontból ez csupán üzleti szellemre vall, de a magyar szótárban volna rá más kifejezés is.

— **Ujenczok eskütétele.** November 1-én teljes parádében rukkoltak ki az ujenczok a kaszárnnyák udvaraira, s ünnepélyesen letették az esküt. Ez a szokás csak két éve van behozva; a besorozott katona most kétszer esküszik a királynak hűséget; a mikor bevonul,